

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Υπό επιτήρηση η Ελλάδα – Νέα μέτρα μετά τον Ιούνιο

Το δημόσιο έλλειμμα έχει υπερβεί τις προβλέψεις και ξεπερνά το 4% του ΑΕΠ

ΠΡΑΓΑ, ΑΠΟΣΤΟΛΗ
Δ. ΣΤΑΜΠΟΓΛΗΣ

Σε επανεκτίμηση των μέτρων που έλαβε πρόσφατα η κυβέρνηση θα προβούν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ (Eco/Fin και Ευρωπαϊκή Επιτροπή) και το Eurogroup τον Ιούνιο, και σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστωθούν αποκλίσεις από τους στόχους θα ληφθούν νέα μέτρα.

Αυτό αποφασίστηκε ουσιαστικά, χθες, στη συνεδρίαση του Eurogroup που πραγματοποιήθηκε στην Πράγα ενώ τυπικά η απόφαση αυτή θα επισημασθεί στο επόμενο Συμβούλιο Υπουργών, πιθανότατα σε αυτό των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών.

Ετσι η Ελλάδα, η Γαλλία, η Ισπανία

Επιτακτική ανάγκη να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες λένε οι Βρυξέλλες

και η Ιρλανδία έχουν τεθεί υπό επιτήρηση και κατά συνέπεια υπό συνεχή έλεγχο και εποπτεία των δημοσιονομικών τους. Ο υπουργός Οικονομίας κ. Ι. Παπαθανασίου κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης του Eurogroup ενημέρωσε τους ομολόγους του για τα μέτρα που εφαρμόζονται (περιορισμοί προσλήψεων στο Δημόσιο, έκτακτη εισφορά, συγκρά-

τηση μισθών κτλ.) αλλά η αποτελεσματικότητά τους στη μείωση του δημοσίου ελλείμματος θα καταγραφεί τον Ιούνιο. Μετά τη συνεδρίαση του Eurogroup ο κ. Παπαθανασίου τόνισε ότι τα πρώτα αποτελέσματα των μέτρων που έχουν ληφθεί είναι ενθαρρυντικά. Πρόσθεσε όμως ότι η κυβέρνηση παρακολουθεί τις εξελίξεις, οπότε αν παρατηρηθούν αποκλίσεις από τους στόχους θα ληφθούν εκ νέου μέτρα.

Ακριβέστερα, «θα κάνουμε» όπως συμπλήρωσε ο κ. Παπαθανασίου «διορθωτικές παρεμβάσεις εφόσον διαπιστωθούν αποκλίσεις». Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα αξιολογήσει τα μέτρα που θέσπισε η Ελλάδα για την αντιμετώπιση της «οικονομικής κρίσης» σύμφωνα με τις αρχές που ορί-

ζονται στο ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας.

Χθες, πάντως, ο υπουργός Οικονομίας παραδέχθηκε ότι το έλλειμμα έχει υπερβεί την πρόβλεψη του Επιχειρησιακού Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης που ήταν 3,8% του ΑΕΠ (σύμφωνα με πληροφορίες έχει ξεπεράσει το 4%) και απέ-

Μετά τη συνεδρίαση του Eurogroup Παπαθανασίου δήλωσε ότι τα πρώτα αποτελέσματα των μέτρων που έχουν ληφθεί είναι ενθαρρυντικά και προσέθεσε ότι η κυβέρνηση παρακολουθεί τις εξελίξεις, οπότε αν παρατηρηθούν αποκλίσεις θα γίνουν διορθωτικές παρεμβάσεις... (EUROKINISSI)

δωσε την απόκλιση αυτή στο γεγονός ότι υπήρξαν διαφορές στις εκτιμήσεις των δημοσίων οργανισμών, λόγω της οικονομικής κρίσης, όπως επίσης και στο ότι οι εισπράξεις κονδυλίων από την Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν χαμηλότερες το 2008 από ό,τι είχε προβλεφθεί.

Πρόσθεσε, πάντως, ότι τα κονδύλια αυτά θα καταβληθούν το 2009. Σε ό,τι αφορά τις Συστάσεις που απευθύνονται προς την Ελλάδα θα μπορούσε κανείς να πει ότι είναι σαφείς. Το Eurogroup και το Eco/Fin αλλά και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρούν επιτακτική την ανάγκη να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για την αντιμετώπιση των μακροοικονομικών ανισορροπιών και των διαρθρωτικών αδυναμιών της οικονομίας.

Μυστική πολιτική συμφωνία για Ελλάδα και Ιρλανδία

Το Eurogroup θα παρέχει «προστασία» από τον κίνδυνο να πέσουν στα νύχια του ΔΝΤ με όρο τη λήψη δραστικών μέτρων

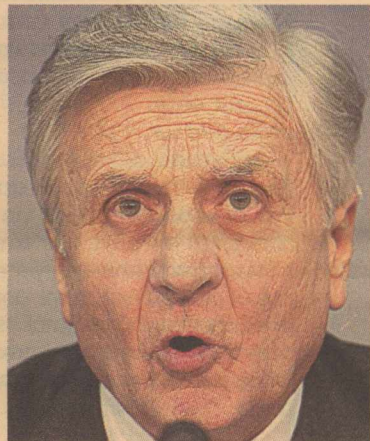
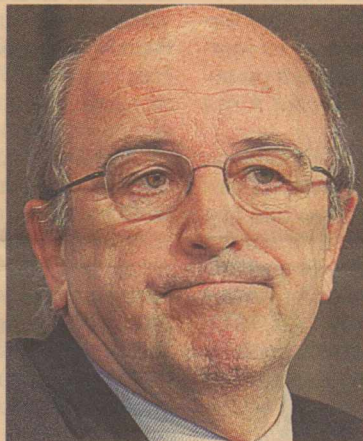
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ, ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ
Μ. ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗΣ

Το περασμένο φθινόπωρο, οπότε το τσουνάμι της αμερικανικής πιστωτικής κρίσης πέρασε τον Ατλαντικό και άρχισε να σαρώνει ό,τι έβρισκε μπροστά του και στην Ευρώπη, οι οικονομικοί εμπειρογνώμονες τόσο στην έδρα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις Βρυξέλλες όσο και στην έδρα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στη Φραγκφούρτη στρώθηκαν στη δουλειά. Με διάφορα οικονομομετρικά υποδείγματα και ποικίλες προβολές σεναρίων προσαποθέσαν να εκτιμήσουν πόσο μεγάλη θα είναι η έκταση της κρίσης και ποιες ενδεχομένως θα είναι οι εξ αυτών παράπλευρες απώλειες στην Ευρώπη. Ενα από τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξαν ήταν ότι μεταξύ άλλων διακυβεύεται και το ίδιο το ευρώ αφού όλα έδειχναν ότι, παρά την αδιαμφισβήτητη ισχύ του, είχε αχίλλειες πτέρνες ικανές να το οδηγήσουν στον θάνατο.

Η μία αχίλλεια πτέρνα του ευρώ βρισκόταν στην Ιρλανδία και η δεύτερη (από μυθολογικής απόψεως δικαίως) βρισκόταν στην Ελλάδα. Όλες οι εκτιμήσεις των ευρωκρατών της Φραγκφούρτης και των Βρυξελλών έδειχναν ότι οι δύο αυτές χώρες (για εντελώς διαφορετικούς λόγους η καθεμιά) κάποια στιγμή δεν θα έβρισκαν τα κεφάλαια που είχαν ανάγκη για την εξυπηρέτηση των διεθνών δανειακών αναγκών τους. Και αυτό διότι συνεπεία της οικονομικής κρίσης η ζήτηση κεφαλαίων από όλες τις χώρες του κόσμου είχε αυξηθεί σημαντικά και κάποια στιγμή οι αγορές είναι βέβαιοι ότι θα άρχιζαν το «εξασκαρτάρισμα» επιλέγοντας τους δανειολήπτες τους βάσει της μακροπρόθεσμης φερεγγυότητάς τους. Η εξέλιξη αυτή θα διακύβευε συνολικώς την αξιοπιστία του ευρώ, λαμβανομένου υπόψη ότι οι άλλες χώρες της ζώνης από νομικής απόψεως οφείλουν να παραμένουν αδιάφορες. Στην αντίθετη περίπτωση η προβλεπόμενη από την κοινοτική νομοθεσία τήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας στη ζώνη του ευρώ θα ήταν «νεκρό γράμμα».

Ο πρόεδρος του Eurogroup Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ (αριστερά), ο επίτροπος Χοακίν Αλμουνία (στο μέσον) και ο πρόεδρος της ΕΚΤ Ζαν-Κλοντ Τρισέ, ενώ προ μηνών από κοινού και ομοφώνως δήλωναν ότι η απόλυτη ευθύνη για τη δημοσιονομική κατάσταση κάθε χώρας ανήκει στην κυβέρνησή της, σταδιακά άρχισαν να αποσαφηνίζουν ότι σε περίπτωση ανάγκης η ζώνη του ευρώ θα παρέμβει

► Στην περίπτωση της Ιρλανδίας, του λεγόμενου «κελτικού τίγρη» της Ευρώπης, η μειωμένη φερεγγυότητα ήταν το αποτέλεσμα της στρεβλής ανάπτυξης της χώρας. Από τη δεκαετία του 1980 και μετά η χώρα αυτή, γνωρίζοντας πως ήταν η αγγλόφωνη περιοχή της Ευρώπης με το φθινότερο εργατικό δυναμικό, επέλεξε την οδό της άνευ όρων προσέλκυσης αμερικανικών επενδύσεων. Επί της ουσίας προσέφυγε στον αθέμιτο για τα ευρωπαϊκά δεδομένα φορολογικό ανταγωνισμό ρίχνοντας τα ποσοστά φορολόγησής των επιχειρήσεων. Με τον τρόπο αυτόν χιλιάδες αμερικανικές εταιρείες, κυρίως από τον χώρο της υψηλής τεχνολογίας, άρχισαν ταχέως να εγκαθίστανται στην Ιρλανδία, την οποία μόλις ξέσπασε η κρίση τάχιιστα εγκατέλειψαν. Αποτέλεσμα, η καλπάζουσα ύφεση της ιρλανδικής οικονομίας που στο μέλλον θα αναφέρεται στα οικονομικά εγχειρίδια ως παράδειγμα προς αποφυγήν.

► Στην περίπτωση της Ελλάδας τα παραδείγματα προς αποφυγήν ήταν άλλα και αφορούσαν κυρίως τον εξαιρετικά προβληματικό δημόσιο τομέα της χώρας, την έλλειψη διαφάνειας και εγγυήσεων βιωσιμότητας στα δημόσια οικονομικά, την καταρρακωμένη ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας κτλ.

Όταν λοιπόν άρχισε να σκιαγραφείται ο κίνδυνος να «σκάσουν κανόνι» οι δύο αυτές χώρες, τα βλέμ-

Η κρίση απειλεί το ίδιο το ευρώ αφού όλα δείχνουν ότι είχε αχίλλειες πτέρνες

ματα όλως στράφηκαν προς τη Γερμανία, και όχι αδικώς. Η οικονομική αιμορραγία της Ευρώπης και παραδοσιακός θεματοφύλακας της δημοσιονομικής πειθαρχίας έπρεπε να αποφασίσει αν η ζώνη του ευρώ, παρά την κοινοτική νομοθεσία, θα σταθεί αλληλέγγυα στους «αδύνατους κρίκους» και με τι αντίτιμο.

Η πρώτη αντίδραση της Γερμανίας ήταν «να πάνε στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο». Αντίδραση την οποία ασφαλώς γνώριζε ο τότε πρωθυπουργός κ. Κ. Σπυρίτης, ο οποίος δημοσίως τότε προειδοποίησε για τον κίνδυνο που ελλοχεύει δηλώνοντας πως κάποιοι στη ζώνη του ευρώ θα επιθυμούσαν να οδηγηθεί σε περίπτωση ανάγκης η Ελλάδα στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Εκτοτε όμως άρχισαν να εντείνονται οι πιέσεις προς το Βερολίνο. Στην αρχή η Ιταλία και στη συνέχεια η Γαλλία εισηγάγαν εκ νέου προς συζήτηση την

παλαιότερη ιδέα του κ. Ζακ Ντελόρ περί έκδοσης κοινών ομολόγων της ζώνης του ευρώ. Κάτι που ασφαλώς θα ανακούφιζε χώρες όπως η Ελλάδα και η Ιρλανδία που πωλούσαν (και εξακολουθούν να πωλούν) τα δικά τους ομόλογα σε εξαιρετικά προβληματικές για τη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών τους τιμές. Η πρώτη γερμανική αντίδραση ήταν ότι αυτό θα κόστιζε στη Γερμανία περί τα 3 δισ. ευρώ και ότι δεν επιθυμεί να δαπανήσει για τις οικονομίες άλλων χωρών χρήματα που δεν διαθέτει για τη δική της οικονομία. Στη συνέχεια όμως και η Γερμανία άρχισε να αντιλαμβάνεται ότι ενδεχόμενο «κανόνι» μιας χώρας του ευρώ θα δημιουργήσει και στην ίδια, λόγω της γενικότερης αμφισβήτησης της αξιοπιστίας του ενιαίου νομίσματος, εξαιρετικά μεγάλα προβλήματα. Ετσι στις αρχές του 2009 άρχισαν με απόλυτη μυστικότητα οι διαβουλεύσεις ως προς τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων η ζώνη του ευρώ θα ξεκαθάριζε ότι κανένα κράτος-μέλος της δεν θα οδηγηθεί στο ΔΝΤ. Κάτι που, ως γνωστόν, δεν ισχύει για τις χώρες-μέλη της ΕΕ που δεν έχουν προσχωρήσει στο ευρώ, όπως η Ουγγαρία και η Ρουμανία.

Με την πρόοδο των διαβουλεύσεων κατέστη σαφές ότι το «αντίτιμο» που ζητούσαν οι Γερμανοί για να εγυνηθούν σε χώρες όπως η Ελλάδα και η Ιρλανδία ότι δεν θα πέσουν ποτέ στα χέρια του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου ήταν να λάβουν εκ των

προτέρων μέτρα που λίγο-πολύ δεν θα διέφεραν από τα μέτρα που συνήθως επιβάλλει το ΔΝΤ στις χώρες που διασώζει. Αρχής γενομένης φυσικά από τις περικοπές στις δημόσιες δαπάνες.

Ετσι η Ιρλανδία ανακοίνωσε προ μηνών ότι επιβάλλει μείωση των πραγματικών μισθών των δημοσίων υπαλλήλων της τάξεως του 7% και στη συνέχεια ακολούθησε η Ελλάδα με τις γνωστές αποφάσεις του κ. Ι. Παπαθανασίου.

Με τη λήψη αυτών των μέτρων άρχισε σταδιακά να μεταβάλλεται και ο τόνος των δηλώσεων κοινοτικών ιθυνόντων, όπως ο πρόεδρος του Eurogroup κ. Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ, ο επίτροπος κ. Χοακίν Αλμουνία, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας κ. Ζαν-Κλοντ Τρισέ κ.ά. Ενώ λοιπόν προ μηνών από κοινού και ομοφώνως δήλωναν ότι η απόλυτη ευθύνη για τη δημοσιονομική κατάσταση της κάθε χώρας ανήκει στην κυβέρνησή της, σταδιακά άρχισαν να αποσαφηνίζουν ότι σε περίπτωση ανάγκης η ζώνη του ευρώ θα παρέμβει. Την προηγούμενη εβδομάδα δε για πρώτη φορά ο επίτροπος Αλμουνία ξεκαθάρισε σε συνέντευξή του σε γερμανική εφημερίδα ότι, αν μια χώρα του ευρώ αντιμετωπίσει ανυπερέβλητα προβλήματα, δεν θα παρέμβει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και το οποίο πρόβλημα προκύψει θα αντιμετωπισθεί αποκλειστικώς εντός της ευρωζώνης.

Με τη δήλωση αυτή ο επίτροπος Αλμουνία επί της ουσίας ομολόγησε εμπέδως πλην σαφώς αυτό που πολλοί ανέμεναν. Δηλαδή, ότι στο πλαίσιο του Eurogroup έχει ήδη επιτευχθεί μυστική πολιτική συμφωνία βάσει της οποίας η Ελλάδα, η Ιρλανδία και ενδεχομένως άλλες χώρες στο μέλλον θα λάβουν δραστικά μέτρα με αντάλλαγμα την «προστασία» τους από τον κίνδυνο να πέσουν στα νύχια του ΔΝΤ.

Ετσι στην περίπτωση της Ιρλανδίας οι Βρυξέλλες τελούν τώρα εν αναμονή των μέτρων που θα διασφαλίσουν ότι το Δουβλίνο διακρίνει άπαξ δια παντός τις πολιτικές του αθέμιτου φορολογικού ανταγωνισμού, ενώ στην περίπτωση της Ελλάδας τελούν εν αναμονή των μέτρων που θα αφορούν συνολικώς τη δημοσιονομική εξυγίανση.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

Απαντά ο Ι. Σιωρόπουλος

Φορολογικές Απορίες

- Εκπτώση καταναλωτικών δαπανών ■ Αγορά πρώτης κατοικίας από κάτοικο εξωτερικού
■ Υπολογισμός του εισοδήματος για την επιβολή της έκτακτης εισφοράς

● Η κυρία Γεωργία Π. ερωτά:
«Ακούω συνέχεια που λένε να κρατάμε τις αποδείξεις από εστιατόρια και είδη ένδυσης. Κάποιος με εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες περίπου στα 12.000 ευρώ ετησίως, με ένα επιβατικό ΙΧ αυτοκίνητο στην κατοχή του, καλύπτει να βάλει αποδείξεις από τέτοιες δαπάνες, και αν ναι, μέχρι ποιο ποσό;».

Απάντηση: α) Ο φορολογικός νόμος προβλέπει την έκπτωση από το συνολικό εισόδημα ορισμένων καταναλωτικών δαπανών. Ποιες δαπάνες αφαιρούνται από το συνολικό εισόδημα αναφέρει περιοριστικά ο φορολογικός νόμος. Οι δαπάνες είναι οι ακόλουθες:

■ Οι δαπάνες δεξιώσεων, γάμων και βαπτίσεων καθώς και οι δαπάνες σε ταβέρνες, εστιατόρια και σε κάθε είδους χώρους εστίασης και ψυχαγωγίας με εξαίρεση τα εστιατόρια ταχείας εξυπηρέτησης και τα εντός ξενοδοχείων και πλοίων ευρισκόμενα.

■ Οι δαπάνες που καταβάλλονται σε μεσίτες ακινήτων, ωδεία, σχολές χορού και ρυθμικής, σχολές πολεμικών τεχνών, γυμναστήρια, κολυμβητήρια, ινστιτούτα ή κέντρα αδυνατίσματος και αισθητικής, διατροφολόγους, ομοιοπαθητικούς, λογοθεραπευτές και μασέρ.

■ Οι δαπάνες που καταβάλλονται για παροχή υπηρεσιών επισκευής κλιματισμού (ψύξης - θέρμανσης) και εξαερισμού.

■ Οι δαπάνες που καταβάλλονται για παροχή υπηρεσιών σε υδραυλικούς, ηλεκτρολόγους, ελαιοχρωματιστές και λοιπά επαγγέλματα που αφορούν επισκευή και συντήρηση οικοδομών.

β) Από το συνολικό εισόδημα αφαιρείται ποσοστό 40% αυτών των δαπανών και μέχρι ποσού 8.000 ευρώ.

Εφημερίες γιατρών - Φορολογία

● Ο κ. Ιωάννης Κοντός ερωτά:
«Είμαι γιατρός ειδικευόμενος σε δημόσιο νοσοκομείο και δεν έχω καταλάβει σε ποιο σημείο της δήλωσης πρέπει να δηλώσω τις εφημερίες και τον φόρο που παρακρατήθηκε για αυτές, στα πεδία 317 και 609 αντίστοιχα ή στα πεδία 659 και 433;».

Απάντηση: α) Στις ενδείξεις 317-318 του εντύπου της δήλωσης φόρου εισοδήματος γράφονται οι καθαρές αμοιβές για τις πάνω από δύο εφημερίες τον μήνα που κάνουν οι γιατροί του ΕΣΥ, οι πανεπιστημιακοί γιατροί που δεν ασκούν ελεύθεριο επάγγελμα, οι ειδικευόμενοι γιατροί που διέπονται από τις διατάξεις του Ν. 1397/1983, οι γιατροί πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης του ΙΚΑ που διέπονται από τις διατάξεις του Ν. 1666/1986.

● Ο κ. Σταύρος Γεωργόπουλος ερωτά:

«Είμαι κάτοικος ξένης χώρας και αγοράζω κατοικία στην Ελλάδα.

α) Δικαιούμαι φοροαπαλλαγή

πρώτης κατοικίας; β) Αν δεν δικαιούμαι την αξία αγοράς της θα την έχω και ως τεκμήριο και θα φορολογηθώ;».

Απάντηση: α) Σύμφωνα με τη

Η αναγραφή των εφημεριών στις πιο πάνω ενδείξεις δεν είναι υποχρεωτική. Οι φορολογούμενοι συμπληρώνουν αυτές τις ενδείξεις εφόσον επιθυμούν να φορολογηθούν με τις γενικές διατάξεις, διότι ο φορολογικός νόμος φορολογεί αυτές τις αμοιβές με ορισμένο συντελεστή και με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης. Αν ωστόσο συμπληρωθούν οι πιο πάνω ενδείξεις θα συμπληρωθούν ταυτόχρονα και οι ενδείξεις 609-610 με το ποσό του φόρου που έχει παρακρατηθεί.

β) Αν ο φορολογούμενος γιατρός δεν επιθυμεί οι εφημερίες του να φορολογηθούν με τις γενικές διατάξεις, να αθροιστούν δηλαδή με τα λοιπά εισοδήματά του, θα γράψει αυτές τις αμοιβές στις ενδείξεις 659-660 του πίνακα 6. Στην περίπτωση αυτή ο φόρος που έχει παρακρατηθεί θα γραφεί στις ενδείξεις 433-434 του ίδιου πίνακα.

διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 1078/1980, παρέχεται απαλλαγή από τον φόρο για την αγορά οικίας, διαμερίσματος ή οικοπέδου από Έλληνες ή ομογενείς

που εργάστηκαν στο εξωτερικό για έξι τουλάχιστον χρόνια και είναι εγγεγραμμένοι στη δημοτολόγιο της χώρας, έστω και αν κατά τον χρόνο της αγοράς δεν κατοικούν μόνιμα στην Ελλάδα. β)

Αν έχετε αυτές τις προϋποθέσεις στο τεκμήριο κτήσης περιουσιακών στοιχείων, θα υπαχθείτε για την αξία της πρώτης κατοικίας που αναλογεί στην αξία αυτής για το εμβαδόν πάνω από 120 τ.μ.

γ) Αν ακόμη δεν έχετε τις προϋποθέσεις που αναφέρθηκαν για την απόκτηση πρώτης κατοικίας χωρίς φόρο, θα υπαχθείτε στο τεκμήριο κτήσης περιουσιακών στοιχείων για το σύνολο της αξίας της κατοικίας, εκτός αν έχετε τη δυνατότητα τη δαπάνη αγοράς της να τη δικαιολογήσετε με βάση όσα ορίζονται στο άρθρο 19 του ΚΦΕ.

● Ο κ. Χριστόδουλος Αργυρόπουλος ερωτά:

«Το ποσό του εφάπαξ λόγω οικειοθελούς αποχώρησης που έχει δηλωθεί στα αποτελώς φορολογούμενα ποσά θα υπαχθεί στον κεφαλικό φόρο; Σημειώσατε ότι η δήλωσή τους δεν ήταν υποχρεωτική».

Απάντηση: Στην τροπολογία που κατατέθηκε στη Βουλή για την εισοδηματική πολιτική και την έκτακτη εισφορά αναφέρεται ότι για την επιβολή της εισφοράς λαμβάνεται υπόψη το συνολικό καθαρό εισόδημα, φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο του φυσικού προσώπου ή της σχολάζουσας κληρονομίας των δηλώσεων οικονομικού έτους 2008 εφόσον αυτό είναι 60.000 ευρώ και άνω. Συνεπώς, σύμφωνα με τα παραπάνω, το εφάπαξ εφόσον αυτό έχει αναγραφεί στη φορολογική δήλωση θα ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό του ύψους του εισοδήματος για την επιβολή της κατά περίπτωση εισφοράς.

Ραντεβού στην Αθήνα για τη σύνταξη στα 65

Την ερχόμενη εβδομάδα η συνάντηση του κ. Ι. Παπαθανασίου με τον επίτροπο Σπίντλα για το Ασφαλιστικό στο Δημόσιο

Συνέχεια από την πρώτη σελίδα

Μεταχειρίσεις είναι άσχετη με το δημοσιονομικό θέμα όπως έχει εμφανθεί το Ευρωδικαστήριο.

Ούτως ή άλλως το θέμα είναι πολύπλοκο και με πολλές διαστάσεις στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα αφού αφορά όχι μόνο 140.000 γυναίκες που εργάζονται στο Δημόσιο αλλά και τα σώματα ασφαλείας που θίγονται για πρώτη φορά.

Τα ελληνικά επιχειρήματα

Βέβαια η απόφαση του Ευρωδικαστηρίου δεν ήταν κεραυνός εν αιθρία. Η γραμμή υπεράσπισης της Ελλάδας ενώπιον του Ευρωδικαστηρίου και η επιχειρηματολογία της ελληνικής πλευράς διαμορφώθηκε από ειδική επιτροπή υπό τον γενικό γραμματέα Κοινωνικών Ασφαλίσεων στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι του υπουργείου Απασχόλησης, του Γενικού Λογιστηρίου, του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, της Νομικής Υπηρεσίας του υπουργείου Εξωτερικών, της Γε-

νικής Γραμματείας Ισότητας, καθώς και της ΑΔΕΔΥ και της ΓΣΕΕ.

Σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο της νομικής επιχειρηματολογίας της Ελλάδας θα πρέπει να επισημανθούν ορισμένα βασικά σημεία:

Πρώτον, κομβικό σημείο υπήρξε ότι το σύστημα των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων αποτελεί εκ του νόμου σύστημα κοινωνικής ασφάλισης κατά την έννοια της οδηγίας 79/7 και επομένως δεν εμπίπτει στις διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ περί επαγγελματικών συστημάτων. Τονίστηκαν τα διαρθρωτικά στοιχεία του ελληνικού συστήματος που καταδεικνύουν ότι το Δημόσιο δρα ως ασφαλιστικός φορέας και όχι ως εργοδότης (γενικό εκ του νόμου και υποχρεωτικό σύστημα, απευθείας χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό). Επίσης η ελληνική πλευρά υποστήριξε ότι δεν αρκεί η Επιτροπή να ισχυρίζεται πως πληρούνται οι προϋποθέσεις της νομολογίας του ΔΕΚ σχετικά με τα επαγγελματικά συστήματα αλλά υποχρεούται προηγουμένως να αποδείξει με πρόσθετα στοιχεία ότι

το ελληνικό σύστημα δεν συνιστά εκ του νόμου κοινωνικό σύστημα ασφάλισης. Επιπλέον προβλήθηκαν μια σειρά παραδείγματα εργαζομένων που καταλαμβάνονται από τον Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων και οι οποίοι ουδέποτε κατέβησαν εις σφοδρές και δεν συνδέονται με εργασιακή σχέση με το Δημόσιο (π.χ., νομάρχες, μετακλητοί υπάλληλοι, υπάλληλοι σχολείων εξωτερικού).

Σε καμία φάση της διαδικασίας η ελληνική πλευρά δεν άφησε ούτε καν να εννοηθεί πως αποδέχεται ότι το επίδικο σύστημα είναι επαγγελματικό.

Δεύτερον, υποβλήθηκαν στοιχεία που διαφοροποιούν την ελληνική περίπτωση από αυτές του γαλλικού, του φινλανδικού και του ιταλικού συστήματος συνταξιοδότησης δημοσίων υπαλλήλων οι οποίες κρίθηκαν από το ΔΕΚ ότι συνιστούν επαγγελματικά συστήματα ασφάλισης στο πλαίσιο των οποίων απαγορεύονται διαφορετικά όρια συνταξιοδότησης μεταξύ ανδρών και γυναικών. Υπενθυμίζεται ότι η γαλλική υπόθεση κρίθηκε το

2001, η φινλανδική το 2002 και η ιταλική μόλις τον περασμένο Νοέμβριο. Η ελληνική πλευρά τόνισε ότι το ελληνικό σύστημα καλύπτει όχι μόνο δημοσίους υπαλλήλους αλλά έναν μεγάλο αριθμό ετερόκλητων κατηγοριών εργαζομένων με εντελώς διαφορετικά είδη καθηκόντων καθώς και είδη εργασιακών σχέσεων. Επομένως δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αφορά ιδιαίτερη κατηγορία εργαζομένων κατά την έννοια της νομολογίας του ΔΕΚ. Στην προφορική διαδικασία ενώπιον του ΔΕΚ προβλήθηκε μετ' επιτάσεως ότι σε αρκετές περιπτώσεις η κρίσιμη ιδιότητα του ασφαλιστικού φορέα διακρίνεται σαφώς από αυτήν του εργοδότη, δεδομένου ότι το Δημόσιο παρέχει συντάξεις σε εργαζομένους σε ΟΤΑ, νοσοκομεία ή άλλους οργανισμούς και νομικά πρόσωπα που διακρίνονται σαφώς από το Δημόσιο. Εν τούτοις, το Δικαστήριο δεν έκρινε σκόπιμο να διαφοροποιηθεί από την πρόσφατη νομολογία του.

Τρίτον, η ελληνική πλευρά υποστήριξε ότι τα μέτρα που εισάγουν «θετικές» διακρίσεις» υπέρ των γυναι-

κών για τη διευκόλυνση της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας θα πρέπει να θεωρηθούν με επαρκή ευρύτητα έτσι ώστε να καλύπτουν διατάξεις που εφαρμόζονται όχι μόνο κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας αλλά και για τον καθορισμό του τέλους του εργασιακού βίου. Με άλλα λόγια, τα θετικά μέτρα θα πρέπει να αφορούν και την αντιστάθμιση των μειονεκτημάτων που υφίστανται οι γυναίκες κατά τη διάρκεια του επαγγελματικού τους βίου μέσω ευνοϊκών προϋποθέσεων συνταξιοδότησης που λειτουργούν ως απλή ευχέρεια των γυναικών και όχι ως υποχρέωση εξόδου από την εργασία. Το Δικαστήριο δεν δέχθηκε αυτή τη συλλογιστική.

Παρά ταύτα, η απόφαση είναι τελεσίδικη και η Ελλάδα θα πρέπει να συμμορφωθεί εξισώνοντας τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών που εργάζονται στο Δημόσιο, στις Ενοπλες Δυνάμεις και στα σώματα ασφαλείας.

ΔΙΟΝ. ΣΤΑΜΠΟΓΛΗΣ